

Undervisningsbygg Oslo KF

Ris skole
Oslo

Grunnundersøkelse

Geoteknisk rapport 09-274 nr. 1

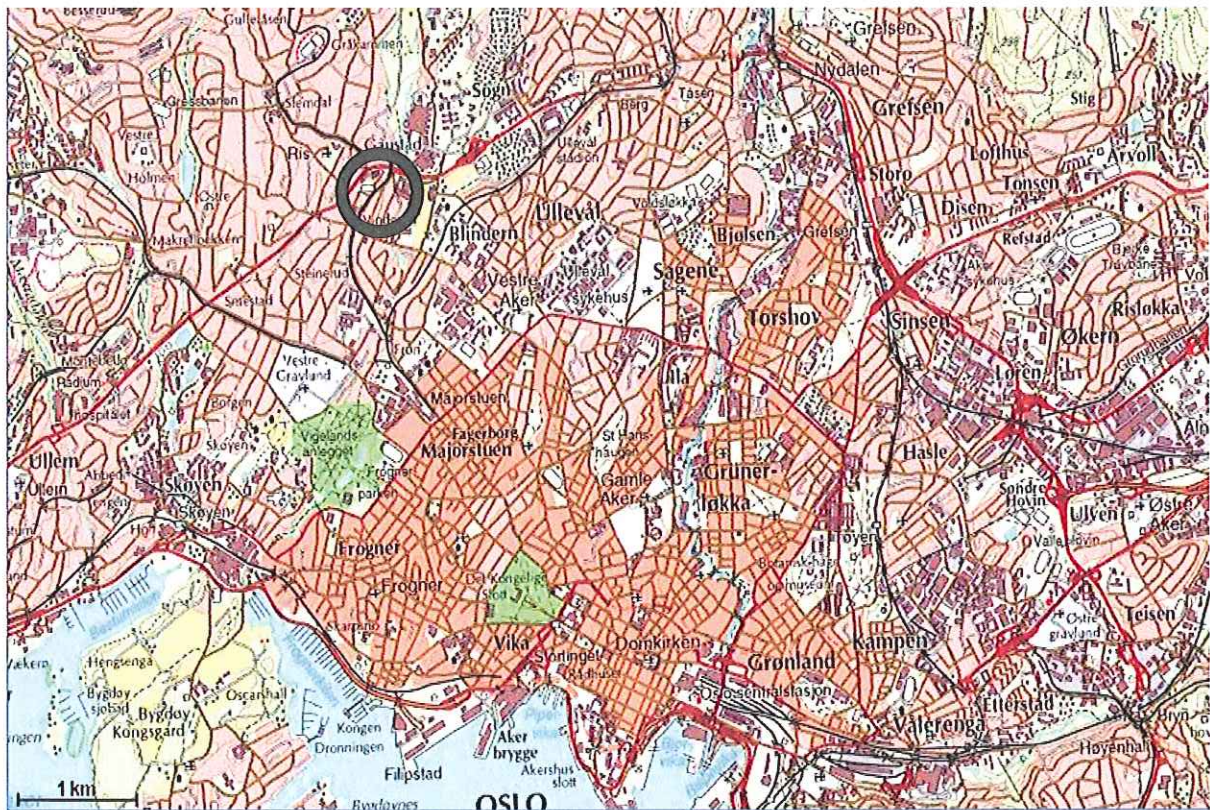
Bilde av Ris skole - tatt fra sørvest

Prosjektnr: 09-274	Dato: 23.08.10	Saksbehandler:
Kundenr: 1802	Dato: 23.08.10	Sidemannskontroll:

Knut Løвлиen
Pert Steen

Fylke: Oslo	Kommune: Oslo	Sted: Ris
Adresse: Ris skolevei 22-24	Gnr: 41	Bnr: 166 og 403

Tiltakshaver: Undervisningsbygg Oslo KF
 Oppdragsgiver: Siv.ing. Sv. Bolkesjø AS
 Rapport: Rapport 09-274 nr.1
 Rapporttype: Geoteknikk
 Stikkord: Totalsonderinger, prøvetaking, fundamentering
 UTM: Sone 32 6646580 N 595360 Ø

INNHOLD	Side
1. Innledning	3
2. Utførte undersøkelser	3
3. Grunnforhold	3
4. Geotekniske vurderinger	4
5. Videre geoteknisk bistand	5
 Bilag	 Nr
Situasjonsplan m/ boredybder, M = 1:1000	1
Boreresultater, M=1:200	2-3
Løsmasseprofil	4-9
Kornfordelingskurver	10
Ødometerforsøk	11-12
Koordinat- og borpunktliste	13
 Tilllegg	 Nr.
Eksempel på totalsondering med forklaring	1
Forklaring av løsmasseprofil	11
 Vedlegg	
Rapport fra miljøteknisk undersøkelse	

1. Innledning

Undervisningsbygg Oslo KF planlegger tilbygg på Ris skole i Oslo. Skolens beliggenhet er vist på oversiktskartet side 2 sammen med formelle opplysninger om prosjektet.

I denne forbindelse har Løvlien Georåd AS fått i oppdrag å gjennomføre grunnundersøkelser. Vi har benyttet Mesta Drift AS som underleverandør på grunnboring og Cowi AS har vært vår underrådgiver m.h.t. miljøteknikk.

2. Utførte undersøkelser

Markarbeid

Det utført totalsondering i 8 punkt og geoteknisk prøvetaking i 6 av disse. Miljøprøver er tatt i alle punktene. I tillegg er et satt ned ett hydrauliske piezometer for måling av poretrykk (grunnvann). Punktene er vist på bilag 1.

Det ble tatt 25 poseprøver og 4 uforstyrrede ø54mm sylindrerprøver som er analysert på eget laboratorium. Analyse av miljøprøvene er beskrevet i vedlagte rapport fra Cowi AS.

Grunnboring ble utført i tidsrommet 23.06.10-01.07.10 med hydraulisk beltegående borerigg, og boreresultatene er vist på bilag 2-3. Boremotoden er forklart på tillegg 1 bakerst i rapporten. Poretrykk i punkt 5 ble avlest 30.07.10.

Laboratoriearbeid

Når det gjelder miljøteknisk laboratorieanalyser, vises det til egen rapport vedlagt. For øvrig er det utført rutineundersøkelser av samtlige prøver - d.v.s. visuell klassifisering og beskrivelse samt måling av vanninnhold. På uforstyrrede prøver har vi også målt skjærstyrke og romvekt. Resultatene er vist som løsmasseprofil, se bilag 4-9. Løsmasseprofil er generelt forklart på tillegg 11. I tillegg er det utført 3 kornfordelingsanalyser som vist på bilag 10, samt 2 ødometerforsøk, jmf. bilag 11-12.

Målearbeid

Borpunktene er satt ut v.h.a grovstikking og punktene er innmålt av vår landmåler. Basert på innmåling og registrerte data, har vi utarbeidet en koordinat- og borpunktliste, jmf. bilag 13.

3. Grunnforhold

Topografi

Området har terrassepreg og heller svakt sørøstover som vist på forsidebildet. Mot Ringveien i nord er det fylt opp en voll.

Løsmasser

Punkt 1 er plassert på gangvei/voll nord for hovedbygget. Her har vi påvist grusig, sandig, siltig og leirig materiale samt rester av planter og tegl. Dette er med all sannsynlighet fylte masser.

I punkt 6 har vi påvist rester av tegl. Dette er trolig fylte masser fra tidligere utbygging.

Ved planlagt tilbygg for øvrig, tyder grunnundersøkelsen på at det er silt og siltig, sandig materiale over middels fast og fast leire. I punkt 4 har vi påvist kvikkleire.

Generelt må noe fyllmasse påregnes i område ved nytt tilbygg.

Punkt 7 er plassert på skolegård sør for hovedbygg. Her var det grusig, sandig, siltig materiale over grunt fjell.

I området ved grusbane/punkt 8, var det sand over leire.

Grunnvann

Poretrykk ble målt 30.07.10 i punkt 5. Trykket tilsvarer et grunnvannsnivå på kote ca. 99,0 (dybde ca. 1,8m).

Fjell

I område nybygg tyder totalsonderingene på at antatt fjell ligger på dybde fra ca. 4m til ca. 17m. Grunntil fjell er det ved vestre del (ved hovedbygget) av planlagt tilbygg. Fjellkonturen har et betydelig fall østover.

På skolegård sør for hovedbygg er dybde til antatt fjell ca. 1,4m.

I punkt 8 på grusbane er dybden ca. 10m.

4. Geotekniske vurderinger

Fundamentering

Eksisterende hovedbygg er fundamentert på peler. Vår vurdering er at planlagt tilbygg også fundamenteres v.h.a. peler. Det er grunt til fjell ved hovedbygg og bygningen har murfasade. Dermed er rammede peler lite hensiktsmessig her. Vi anbefaler derfor at det brukes stålkjernepeler.

Sprengning eller pigging må påregnes i vestre del av tilbygget.

Et evt. golv på grunn vil i hovedsak bli liggende på fylte masser og humusholdig leire. Dette gir unødvendig risiko for setninger over tid. Dermed anbefaler vi at nedre golv legges selvbærende på bjelker/peler.

Utfra en miljøteknisk vurdering, må masser omkring punkt 2 fjernes. Masser på utomhus plass ved grusbane (punkt 8) bør ligge urørt. For en mer omfattende vurdering m.h.t. miljøtekniske hensyn, se vedlagt rapport utarbeidet av Cowi.

Bæreevne

Bæreevnen for såler er lite relevant i forbindelse med pelefundamentering. Peler forutsettes dimensjonert i et evt. detaljprosjekt.

Setninger

Ødometerforsøkene tyder på at leiren er overkonsolidert. Det forsettes imidlertid at tilbygg settes på peler og dermed kan det antas små setninger på selve bygningskonstruksjonen. Det forsettes små terrengendringer utomhus, og dermed unngås setninger p.g.a. ny oppfylling.

Stabilitet

Vi kan ikke se at det er store utfordringer m.h.t. stabilitet på Ris skole. Ved høy voll/gangvei nord for hovedbygg, er det grunt til fjell, og for øvrig er området uten store høydeforskjeller. Grunnboringen tyder også på at det er grunt til fjell like sør for hovedbygg.

Boring av ståljernepeler må utføres med forsiktighet p.g.a. forekomster av kvikkleire. Peler må drives ned med vandrevet borhammer.

Stabilitet i byggegrop må ivartas i detaljeringsfase. Voll ved gangvei må avgraves med slak graveskråning og gangvei må flyttes (provisorisk eller permanent).

Miljøteknikk

Det vises til vedlagt rapport utarbeidet av Cowi AS.

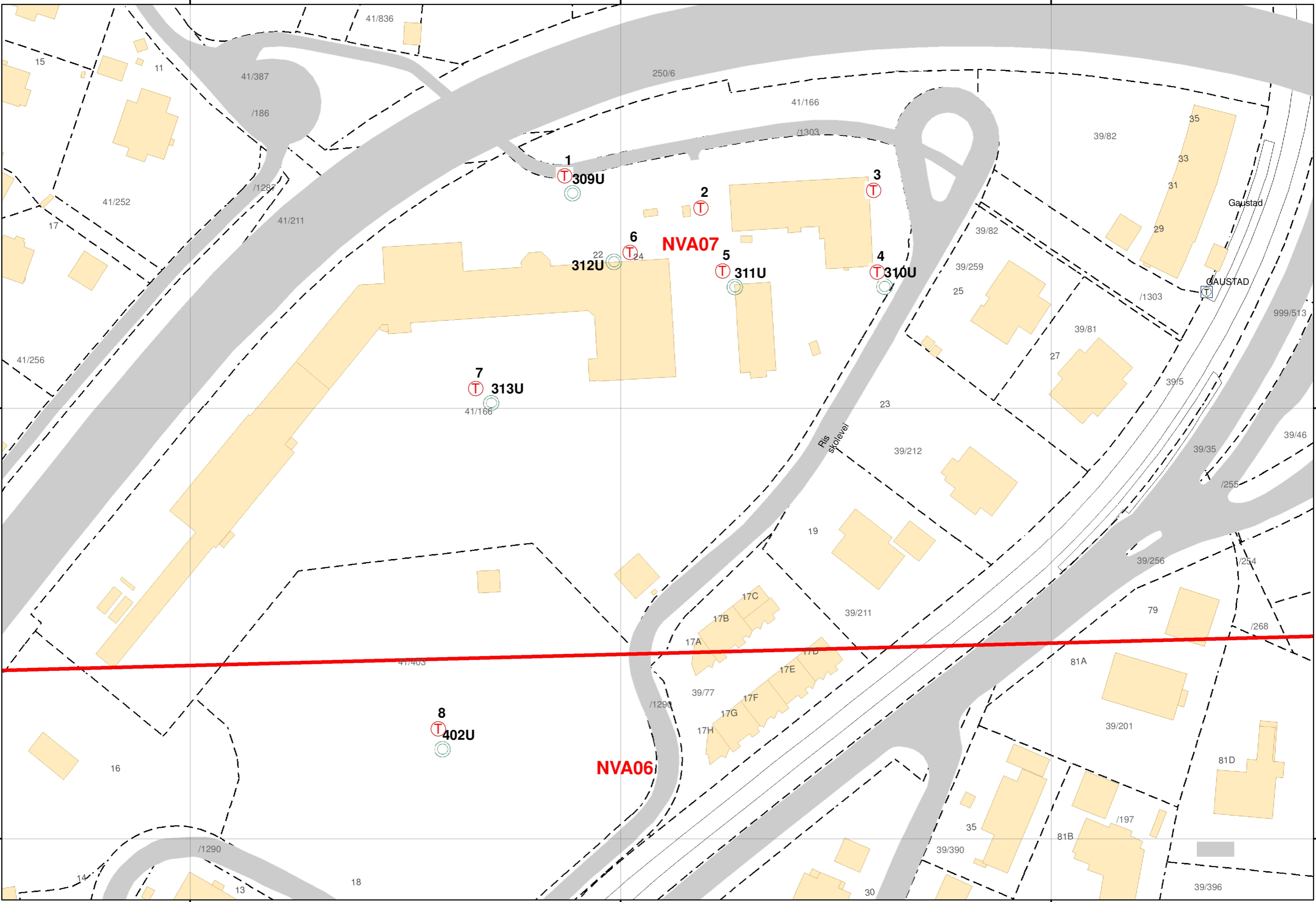
5. Videre geoteknisk bistand

Grunnundersøkelse og foreliggende rapport antas å være underlag for videre prosjektering.

595300 000000

595400 000000

595500 000000

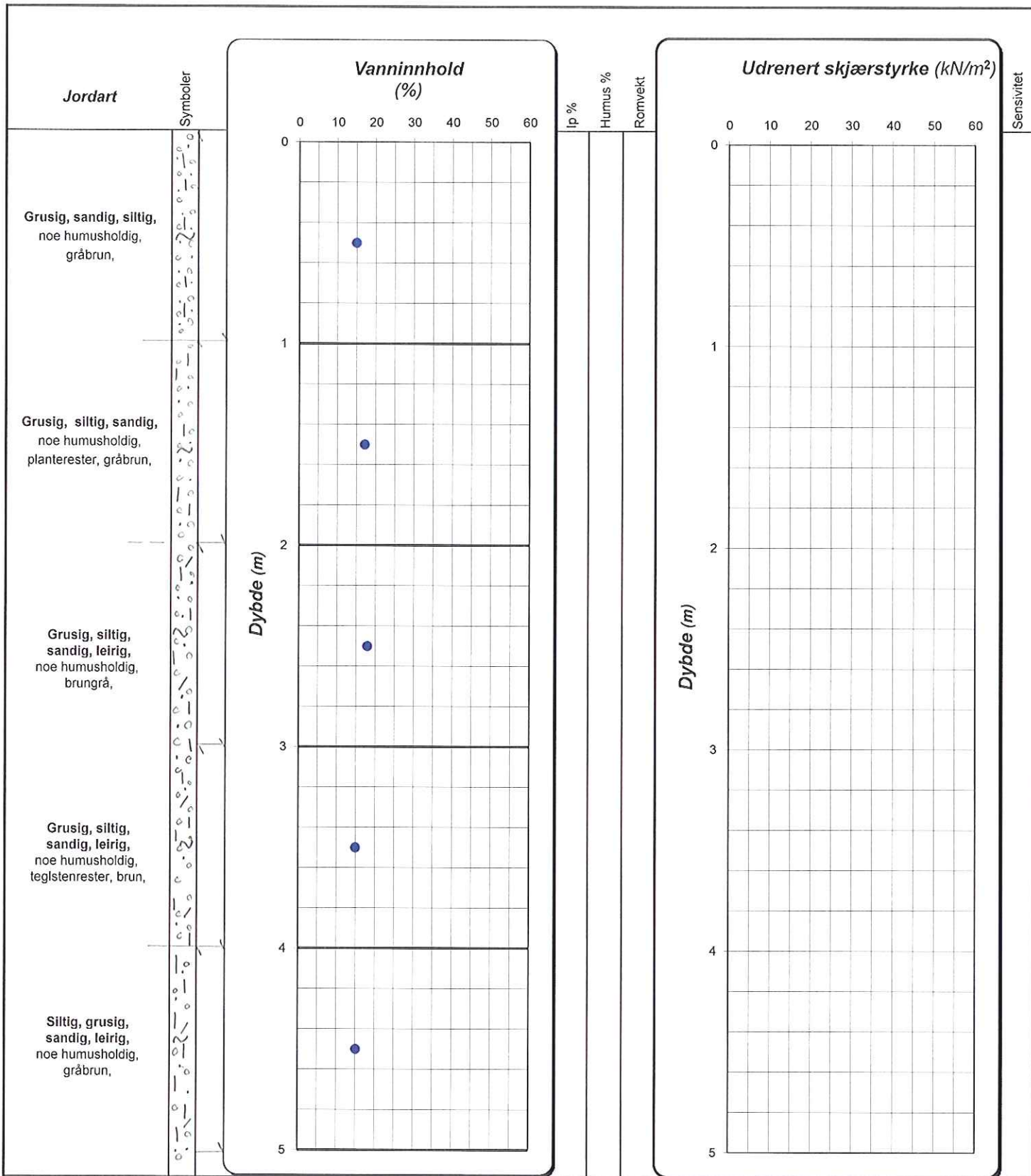

595300 000000

595400 000000

595500 000000

0 15 30 60 Meter

Enkelt trykkforsøk : (angir def.% v/brudd)

Konuforsøk:
 Omrørt/uforstyrret - ▼ ▼
 Konusflyt- og plastisitetsgrense - I-.....▼
 Romvekt liten ring
 Romvekt hel sylinder

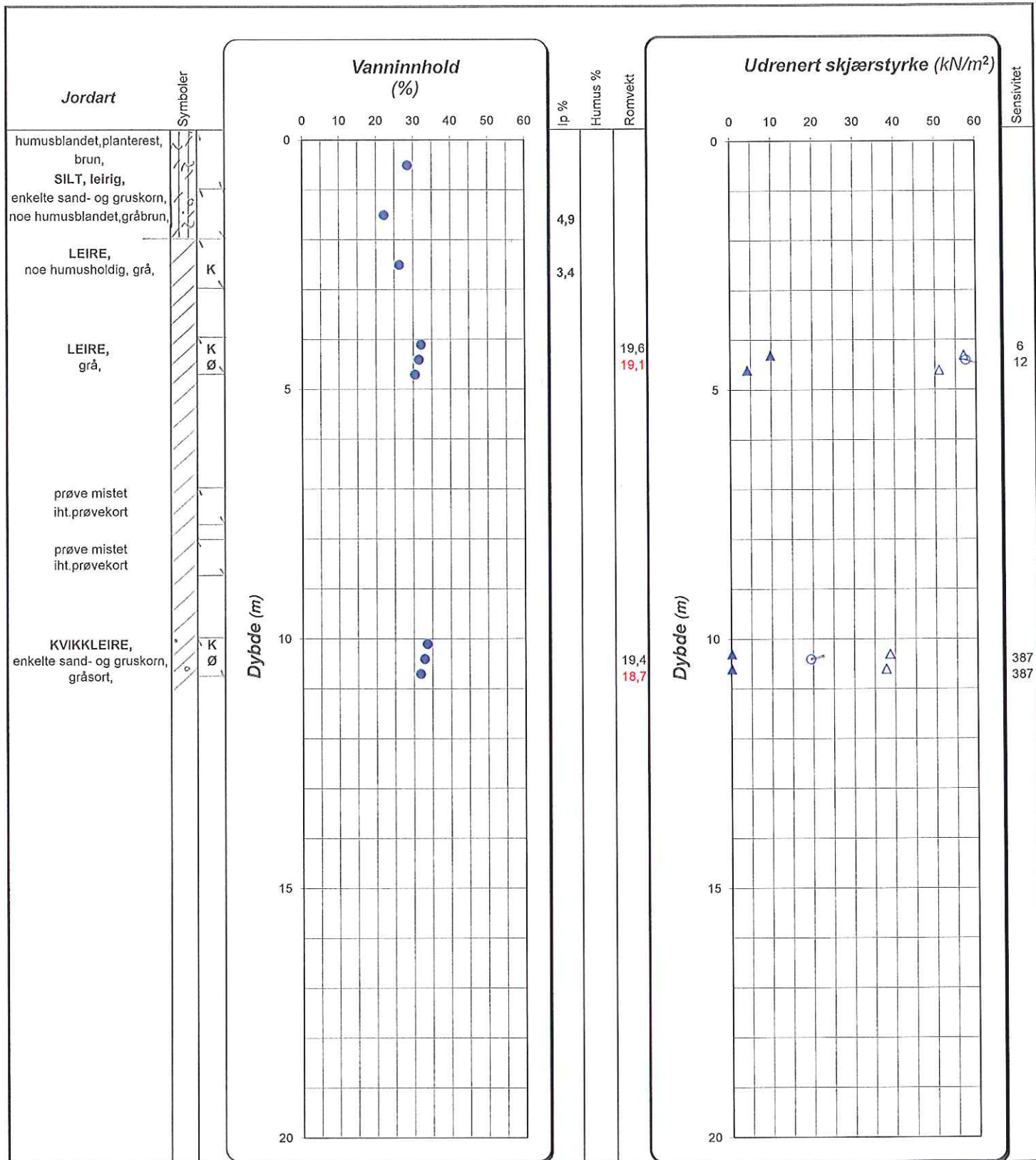
Ip = plastisitetsindeks
 T=treaksialforsøk
 Ø=ødometerforsøk
 K=kornkurve
 M=miljøprøve

LØVLIEN GEORÅD
 Geoteknikk - Prosjektadministrasjon

Tiltakshaver:
 Undervisningsbygg KF Oslo
 Prosjekt:
 Ris skole, Oslo
 Tekst:
 Løsmasseprofil pkt. 1

Bilag: 4
 Prosj.nr: 0--274
 Tegn.nr: 104
 Vertikal: ca m=1:25
 Dato: 26.07.2010
 Utført/Kontr AL/

Enkelt trykkforsøk : 0 (angir def.% v/brudd)
15 ○ 5
10

Konusforsøk:
Omrørt/uforstyrret - ▽ ▽
Konusflyt- og plastisitetsgrense - |----- ▽
Romvekt liten ring
Romvekt hel sylinder

Ip = plastisitetsindeks
T = treaksialforsøk
Ø = ødometerforsøk
K = kornkurve
M = miljøprøve

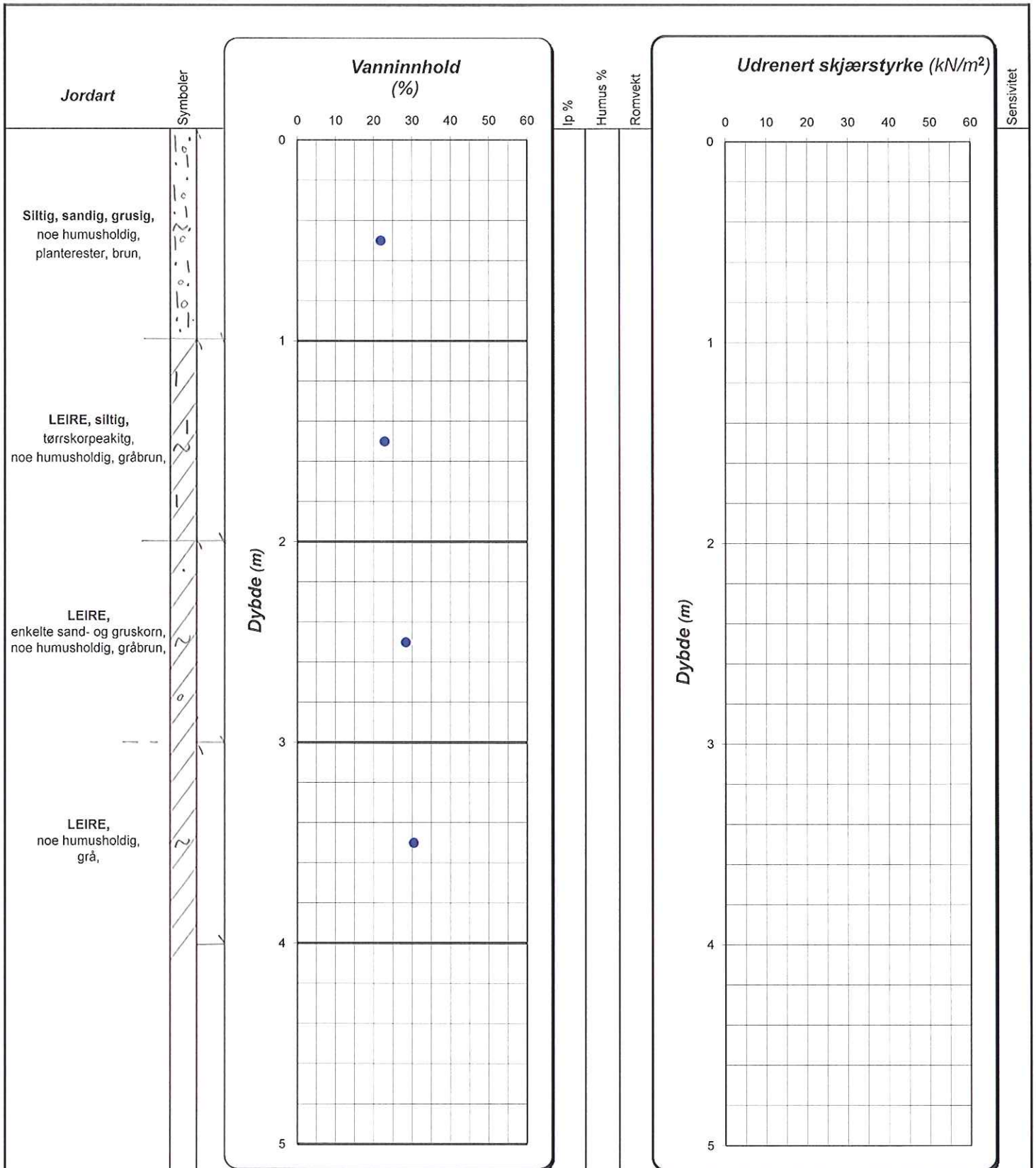
LØVLIEN GEORÅD
Geoteknikk - Prosjektadministrasjon

Tiltakshaver
Undervisningsbygg KF Oslo

Prosjekt:
Ris skole, Oslo

Tekst:
Løsmasseprofil pkt. 4

Bilag: 5
Prosj.nr.: 09-274
Tegn.nr.: 105
Vertikal: ca m=1:100
Dato: 26.07.2010
Utført/Kontr AL/ *la*

Enkelt trykkforsøk : 0 (angir def.% v/brudd)
 15 ○ 5
 10

Konusforsøk:
 Omrørt/uforstyrret - ▼ ▼
 Konusflyt- og plastisitetsgrense -|-----▼
 Romvekt liten ring
 Romvekt hel sylinder

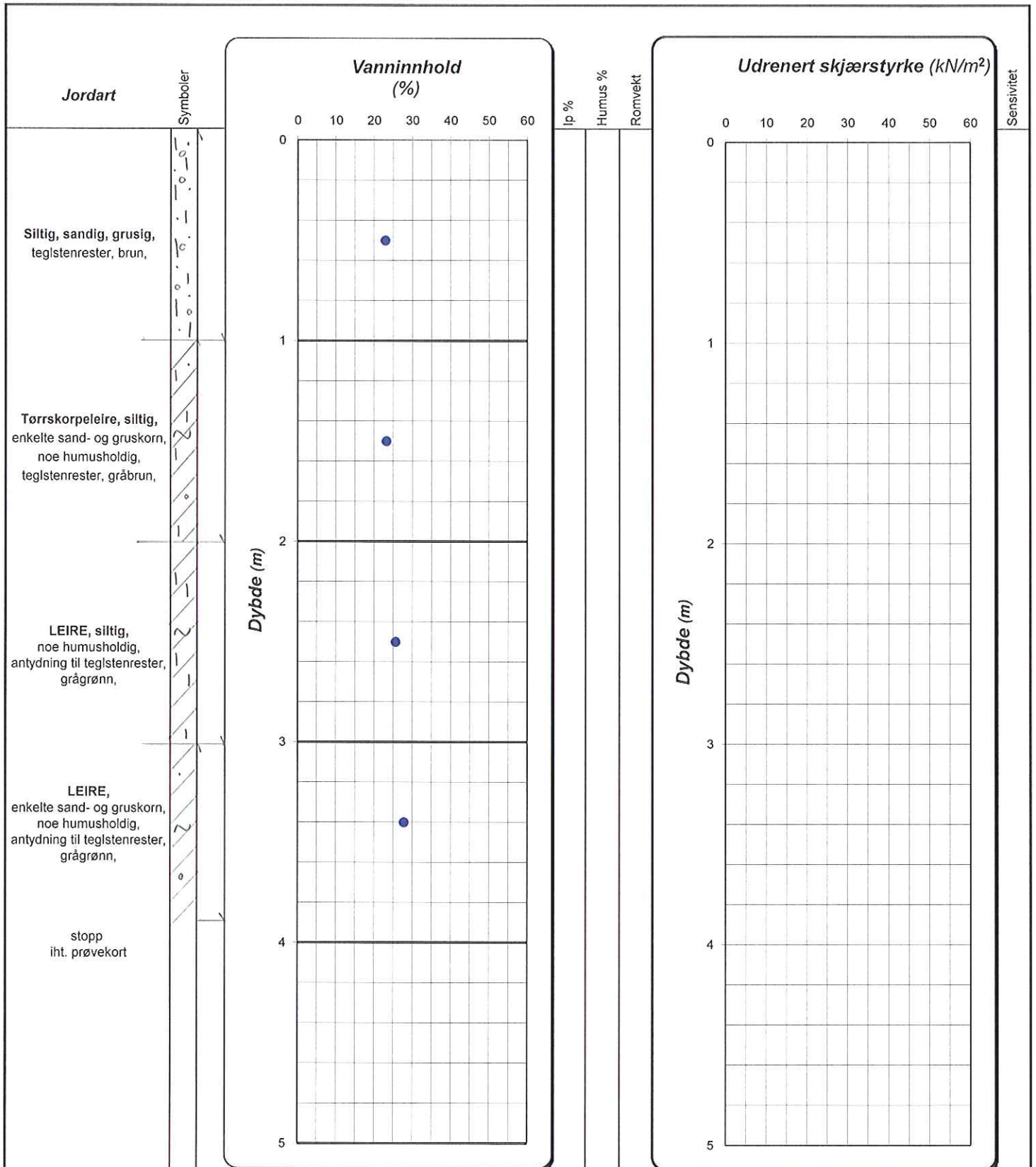
Ip = plastisitetsindeks
 T=treaksialforsøk
 Ø=ødometerforsøk
 K=kornkurve
 M=miljøprøve

LØVLIEN GEORÅD
 Geoteknikk - Prosjektadministrasjon

Tiltakshaver:
 Undervisningsbygg KF Oslo
 Prosjekt:
 Ris skole, Oslo
 Tekst:
 Løsmasseprofil pkt. 5

Bilag: 6
 Prosj.nr: 09-274
 Tegnr.: 106
 Vertikal: ca m=1:25
 Dato: 26.07.2010
 Utført/Kontr AL/

Enkelt trykkforsøk : 0
 15 ○ 5 (angir def.% v/brudd)
 10

Konussfærsk: Omrørt/uforskyrret - ▼ ▼
 Konusflyt- og plastisitetsgrense - |-----▼
 Romvekt liten ring
 Romvekt hel sylinder

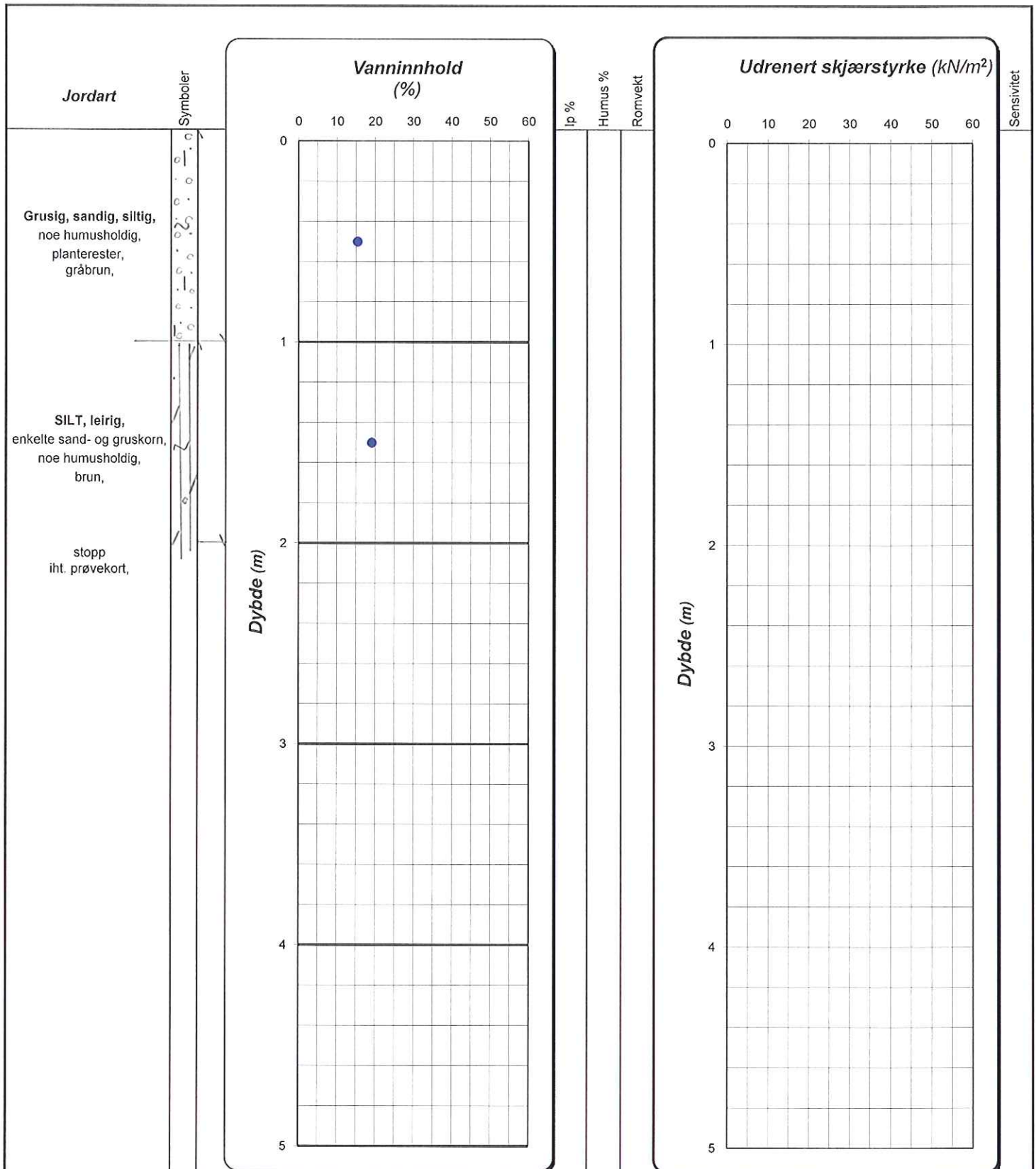
Ip = plastisitetsindeks
 T=treaksialforsøk
 Ø=ødometerforsøk
 K=kornkurve
 M=miljøprøve

LØVLIEN GEORÅD
 Geoteknikk - Prosjektadministrasjon

Tiltakshaver:
 Undervisningsbygg KF Oslo
 Prosjekt:
 Ris skole, Oslo
 Tekst:
 Løsmasseprofil pkt. 6

Bilag: 7
 Prosj.nr: 09--274
 Tegn.nr: 107
 Vertikal: ca m=1:25
 Dato: 26.07.2010
 Utført/Kontr AL/

Enkelt trykkforsøk : 0 (angir def.% v/brudd)
 5
 10

Konusforsøk:
 Omrørt/uforsyrret - ▼ ▼
 Konusflyt- og plastisitetsgrense - |-----▼
 Romvekt liten ring
 Romvekt hel sylindere

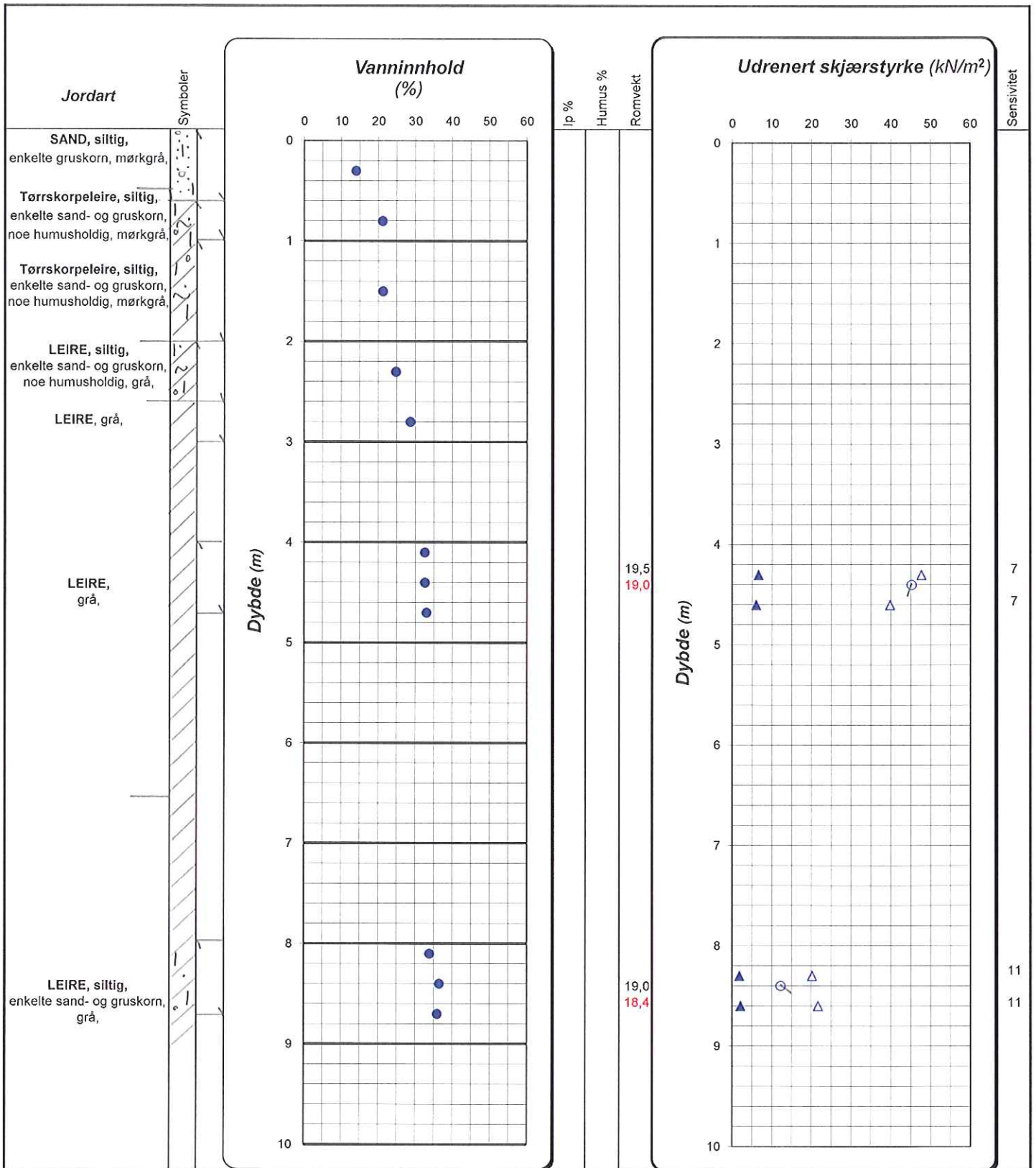
Ip = plastisitetsindeks
 T=treaksialforsøk
 Ø=ødometerforsøk
 K=kornkurve
 M=miljøprøve

LØVLIEN GEORÅD
 Geoteknikk - Prosjektadministrasjon

Tiltakshaver:
 Undervisningsbygg KF Oslo
 Prosjekt:
 Ris skole, Oslo
 Tekst:
 Løsmasseprofil pkt. 7

Bilag: 8
 Prosj.nr: 09--274
 Tegn.nr: 108
 Vertikal: ca m=1:25
 Dato: 26.07.2010
 Utført/Kontr AL/

Enkelt trykkforsøk : 0 (angir def.% v/brudd)   Konusforsøk: Ip = plastisitetsindeks
 15 ○ 5   Omrørt/uforstyrret -▼▼   T=treaksialforsøk
 10   Konusflyt- og plastisitetsgrense -|-----▼   Ø=ødometerforsøk
                  Romvekt liten ring   K=kornkurve
                  Romvekt hel sylinder   M=miljøprøve

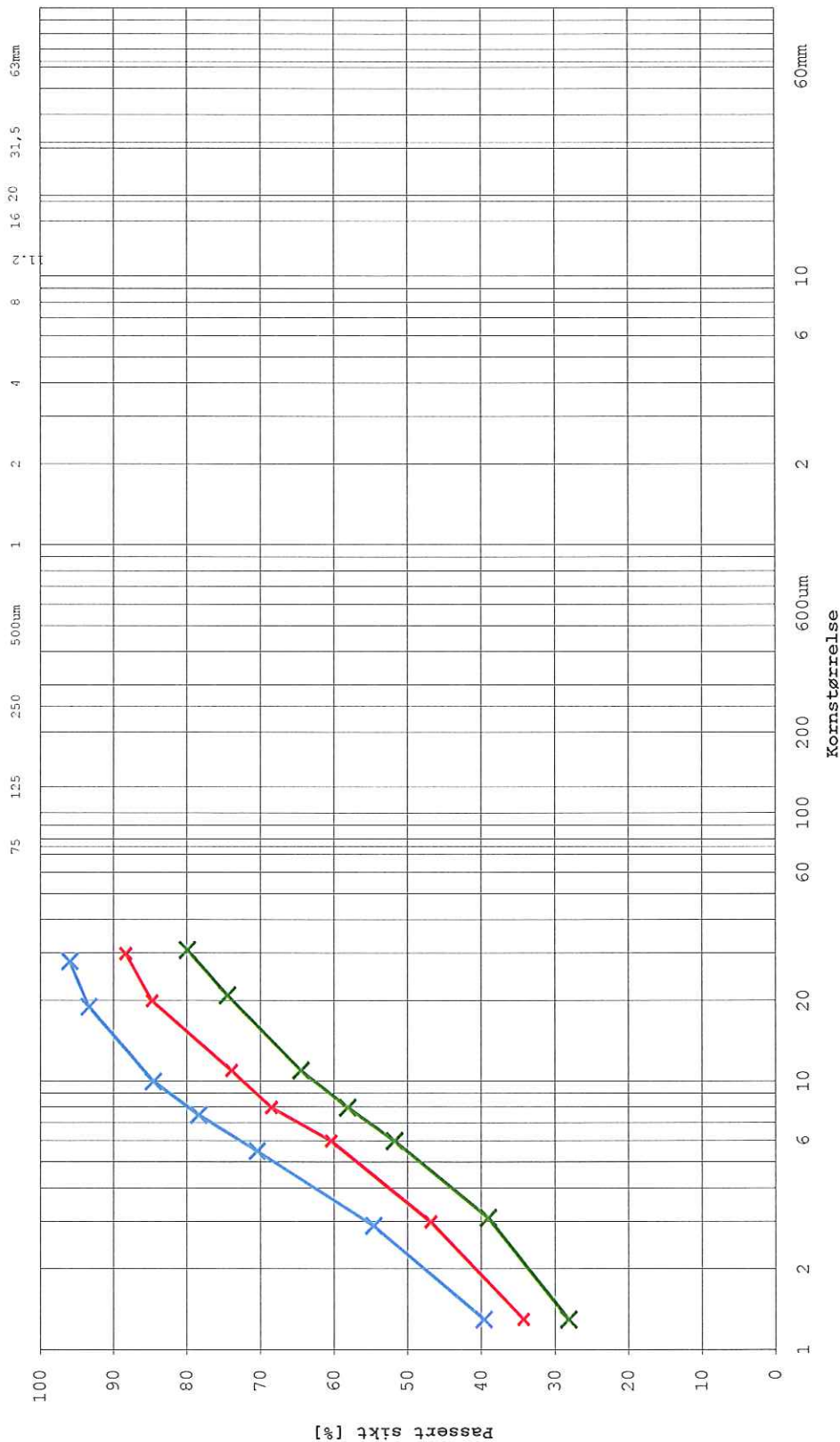

LØVLIEN GEORÅD
 Geoteknikk - Prosjektadministrasjon

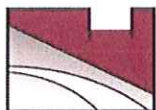
Tiltakshaver:
 Undervisningsbygg KF Oslo
 Prosjekt:
 Ris skole, Oslo
 Tekst:
 Løsmasseprofil pkt. 8

Bilag: 9
 Prosj.nr.: 09-274
 Tegn.nr.: 109
 Vertikal: ca m=1:50
 Dato: 26.07.2010
 Utfort/Kontr AL/

LEIR		SILT		SAND		GRUS		STEIN	
Fin	Middels	Fin	Middels	Fin	Middels	Fin	Middels	Grov	Grov

Lab.nr.	Punktnr.	Dybde	Kurve	Jordartsbetegnelse	Cu	% < 20µm	Telegruppe	Humus (%)	Vanninh. (%)
8	4	2,0-3,0 m	—	LEIRE	-	84,8	T 3	-	26,3
9	4	4,3 m	—	LEIRE	-	93,7	T 3	-	31,5
10	4	10,3 m	—	LEIRE	-	73,5	T 4	-	32,9

LØVLIEN GEORÅD
Geoteknikk - Prosjektadministrasjon

Tiltakshaver:

Undervisningsbygg KF Oslo

Prosjekt

Ris skole, Oslo

Tekst

Kornfordelingskurver pkt. 4

Målestokk

-

Sign./Kon.

KS/ *[Signature]*

Prosjektnr.

09-274

Bilag

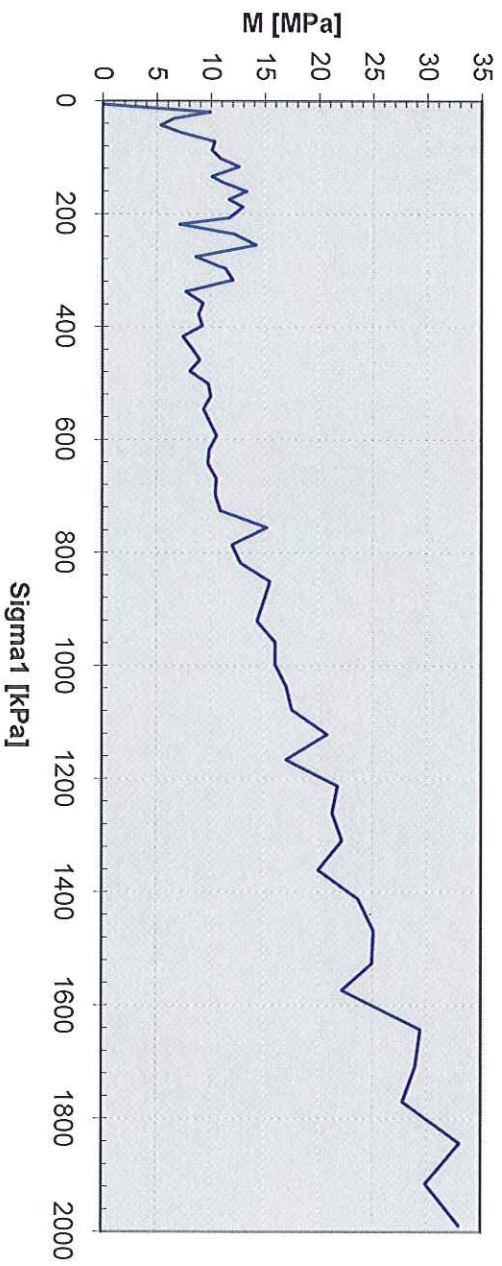
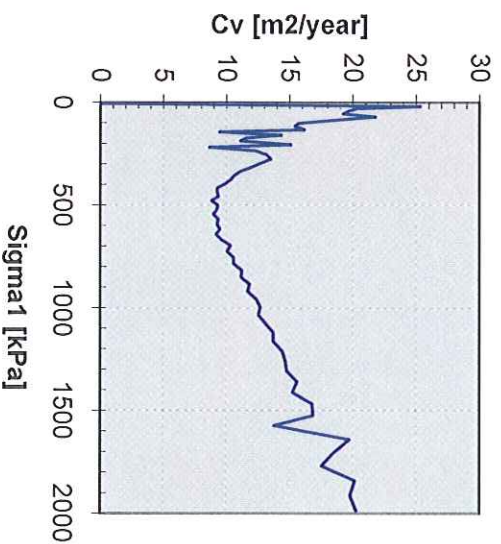
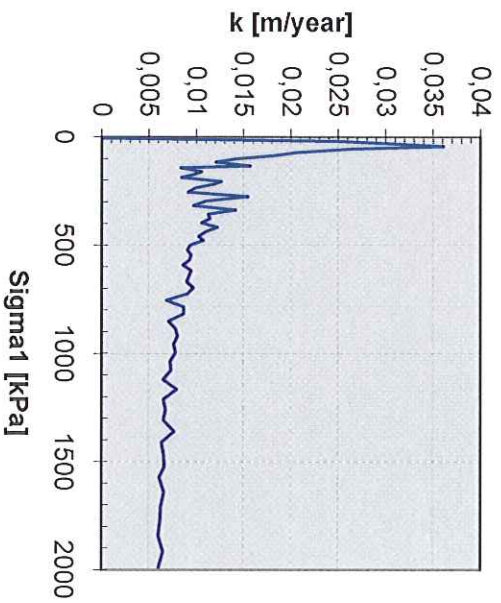
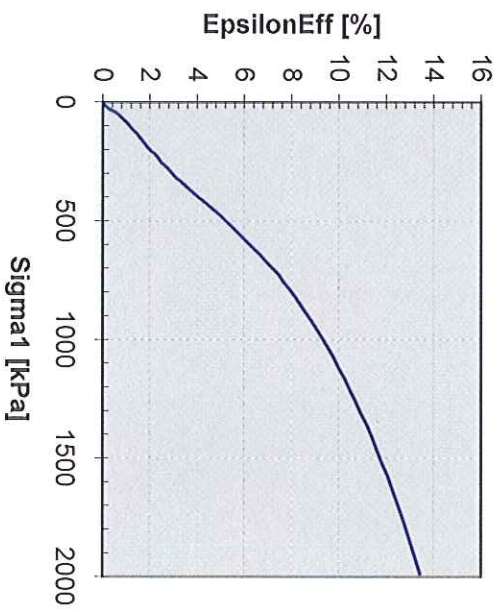
10

Tegning

110

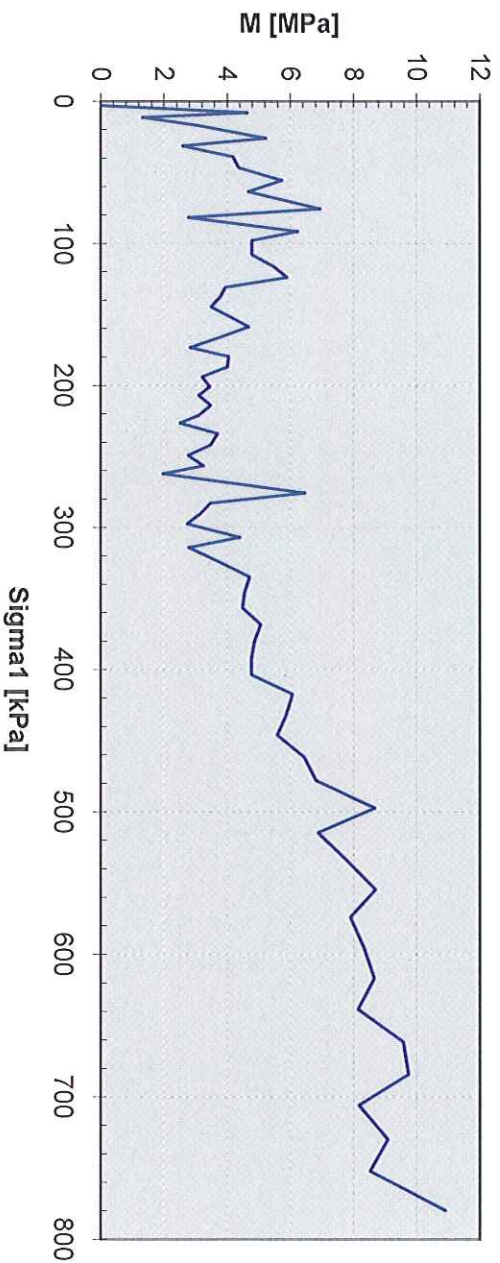
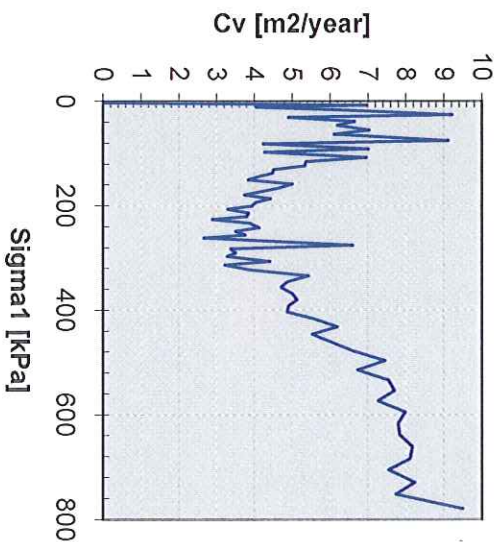
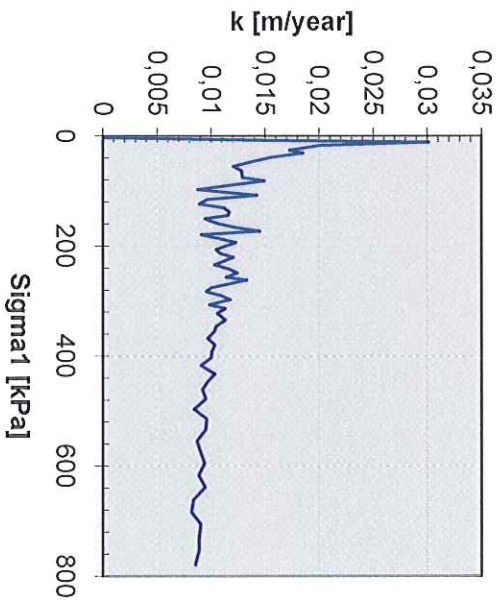
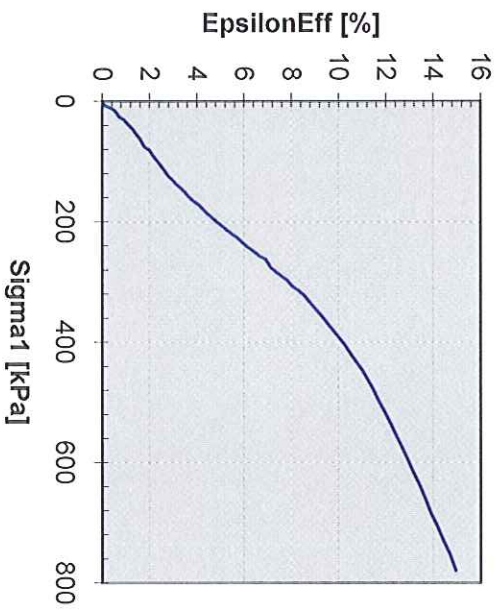
Dato

16.7.10

LØVLIEN GEORÅD
ODMETER TEST
 Job reference: 09-274 Ris skole
 Borehole id: punkt 4
 Sample depth: 4,3 m
 Sample date: 01.07.2010
 Test date: 13.07.2010
 Sample name: lab 9

Bilag	11
Tegning	111
Signatur	

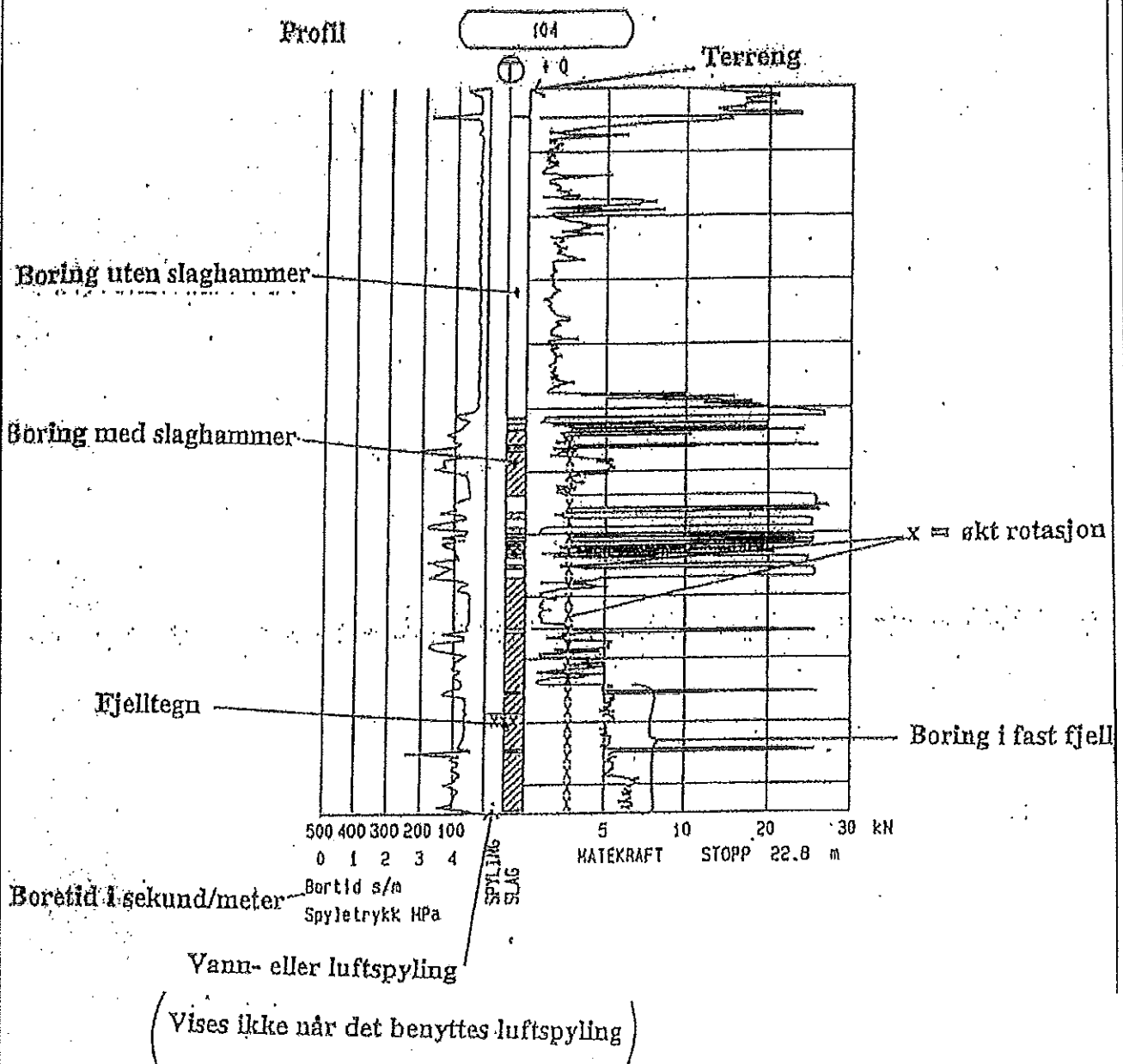
**LØVLIEN GEORAD
ODMETER TEST**

Job reference: 09-274
 Borehole id: punkt 4
 Sample depth: 10,3 m
 Sample date: 01.07.2010
 Test date: 14.07.2010
 Sample name: lab 10

Bilag	12
Tegning	112
Signatur	<i>la</i>

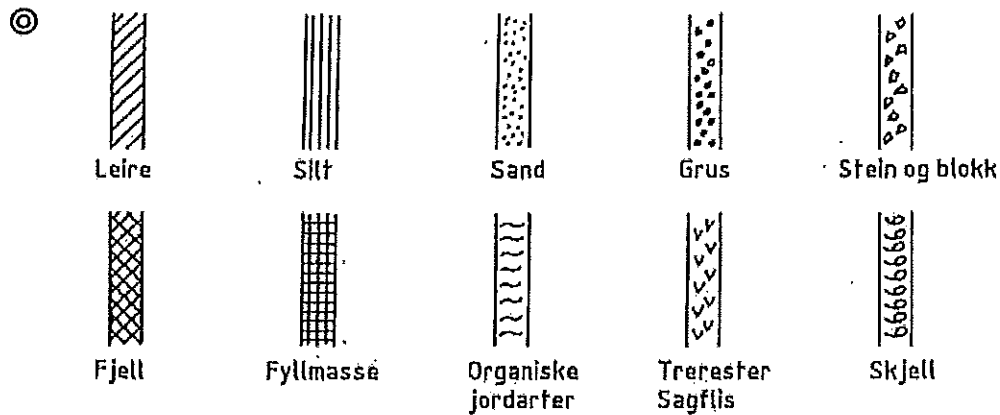

Eksempel på totalsondering m/ forklaring

Forklaring av løsmasseprofil

Prøveserie, materialsymboler.

Ved blandingsjordarter som f.eks. morene kombineres symboler.

Framstilling av laboratoriedata.

Oppdr.nr.: B3198
 Prøveserie: 9560 ☐   Analyseår: 1988   Prøvetaker: NØI 54MM

Dyb- de i m	Materiale	Lag nr.	Vanninnhold %			γ kN/m ³	S _t	Skjærstyrke kN/m ²					G1. %	
			20	40	60			20	40	60	80	100		
1	SILT	trerester	21	*	*	18.1								1.5
2	"	gruskorn	22		*	20.7								
3	LEIRE	"	23		*	17.9	14	14	14	14	14	14	14	
4	"	gruskorn	24		*	17.3	13	13	13	13	13	13	13	
5	"	"	25		*	17.3	11	11	11	11	11	11	11	
6	SILTIG LEIRE	"	26		*	18.4	18	18	18	18	18	18	18	
7	"	"	27		*	19.8	8	8	8	8	8	8	8	
8	"	skjellraster	28		*	19.8	8	8	8	8	8	8	8	
9	"	sandkorn	29		*	20.1	10	10	10	10	10	10	10	
10	"	"	30		*	19.2	8	8	8	8	8	8	8	

①   ②   ③   ④   ⑤ ⑥   ⑦   ⑧

- ① Dybden fra terreng. Ved boring i vann, fra elvebunn eller sjøbunn.
- ② Jordartsbeskrivelse. Grunnvannstanden bør angis.
- ③ Prøvens beliggenhet angis ved skråstrek, evt. påføres prøvenummer.
- ④ Verdier som faller utenfor diagrammet angis med tall.
- ⑤ Tyngdetetthet γ i kN/m³.
- ⑥ Sensitivitet angis i hele tall.
- ⑦ Verdier som faller utenfor diagrammet angis med tall.
- ⑧ Kolonner for andre materialegenskaper kan gis i egen kolonne.

